

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Právní systémy – vnitrostátní a na úrovni EU>Vnitrostátní specializované soudy

Vnitrostátní specializované soudy

Německo

Tento oddíl poskytuje informace o soustavě specializovaných soudů v Německu.

Pracovní soudnictví

Pracovní soudy řeší především pracovněprávní spory, které vznikají na základě smluvních vztahů mezi zaměstnanci a zaměstnavateli (individuální pracovní právo). Rovněž řeší spory mezi stranami kolektivní smlouvy, jako jsou organizace odborů a zaměstnavatelů (kolektivní pracovní právo), a mezi zaměstnavateli a podnikovou radou.

Pracovní soudy (jakožto zemské soudy) jsou soudy prvního stupně. Rozhodovacím tělesem pracovního soudu je senát tvořený jedním profesionálním soudcem jakožto předsedou a dvěma laickými soudci, kdy jeden z nich zastupuje zaměstnance a druhý zaměstnavatele. Určitá rozhodnutí mimo ústní jednání jsou přijímána předsedou bez spolupůsobení laických soudců.

O odvoláních a stížnostech proti rozhodnutím pracovních soudů rozhodují zemské pracovní soudy (rovněž soudy jednotlivých zemí). Senát se i v tomto případě skládá z jednoho profesionálního a dvou laických přísedících, kdy jeden z nich zastupuje zaměstnance a druhý zaměstnavatele.

V nejvyšším stupni rozhoduje na úrovni spolku **Spolkový pracovní soud**. Jeho senáty jsou složeny z jednoho předsedy, dvou dalších profesionálních soudců a dvou laických soudců, kdy jeden z nich zastupuje zaměstnance a druhý zaměstnavatele.

Správní soudnictví

Pro přezkum správních rozhodnutí jsou příslušná tři různá odvětví soudního systému: obecné správní soudnictví, sociální a finanční soudnictví. Důležitým rysem obecně správních, sociálních a finančních soudů je to, že všechny uplatňují zásadu *ex officio* (úřední moci). Soudy tedy musí zkoumat skutkový stav věci z vlastní iniciativy (tj. nikoli pouze na návrh některé strany nebo na základě důkazů předložených stranami). Je to odůvodněno tím, že věcná správnost soudních rozhodnutí se týká veřejného zájmu.

Obecné správní soudnictví

Obecné správní soudnictví má tři stupně.

první stupeň: správní soudy

druhý stupeň: vrchní správní soudy jednotlivých spolkových zemí (*Oberverwaltungsgericht* nebo *Verwaltungsgerichtshof*).

nejvyšší stupeň: **Spolkový správní soud** (*Bundesverwaltungsgericht*).

V prvním stupni jsou v zásadě příslušné **správní soudy**. Vrchní správní soudy jsou především odvolací soudy, které zkoumají rozhodnutí soudů prvního stupně z hlediska právního a věcného. Jen s velmi malým počtem výjimek platí, že spolkový správní soud je odvolací soud, který řeší pouze právní otázky (revize).

Obecné správní soudy jsou v zásadě příslušné pro veškeré spory mezi občany a správními orgány ohledně správného použití správních zákonů a aktů. Namísto správních soudů jsou příslušné obecné soudy v případě, že správní orgán nevystupoval ve sporu jako vrchnostenský orgán, ale jako soukromý podnik, což platí pro všechny spory vzniklé na základě takové činnosti. Mimoto jsou z působnosti obecného správního soudnictví vyňaty spory, které ze zákona spadají do příslušnosti jiného soudu (například finančního soudu, sociálního soudu nebo obecných soudů).

V oblasti správní jurisdikce rozhodují senáty, které jsou zpravidla složeny ze tří profesionálních soudců a dvou laických soudců. Senáty vrchního správního soudu jsou zpravidla složeny ze tří profesionálních soudců. Senát spolkového správního soudu sestává v zásadě z pěti profesionálních soudců. U správních soudů mohou být věci přiděleny také samosoudci.

Sociální soudnictví

Sociální soudnictví se stejně jako obecné správní soudnictví dělí do tří stupňů, které zajišťují odpovídající rozdělení úkolů. Sociální soudy jsou v zásadě příslušné v řízení v prvním stupni. 14 zemských sociálních soudů (*Landessozialgericht*) působí jako odvolací soudy a **spolkový sociální soud** (*Bundessozialgericht*) má kromě několika málo výjimek funkci odvolacího soudu (revize).

Sociální soudy projednávají především spory v oblasti sociálního zabezpečení (penze, úrazové a nemocenské pojištění a pojištění pro případ odkázanosti), pojištění v nezaměstnanosti, základních ustanovení pro uchazeče o zaměstnání a sociální podpory (zejména sociální pomoc, dávky podle zákona o žadatelích o azyl, určité záležitosti práva těžce postižených osob). Senáty v rámci sociálních soudů jsou zpravidla složeny z jednoho profesionálního soudce a dvou laických soudců. V rámci zemských sociálních soudů a spolkového sociálního soudu rozhodují senáty, které jsou zpravidla složeny ze tří profesionálních soudců a dvou laických soudců.

Finanční soudnictví

Finanční soudnictví sestává z finančních soudů prvního stupně a **Spolkového finančního dvora** který má funkci odvolacího soudu (revize). Do příslušnosti finančních soudů spadají především spory ohledně spolkových poplatků, daní a cel. Senáty finančních soudů jsou složeny ze tří profesionálních soudců a dvou laických soudců; u Spolkového finančního dvora jsou v zásadě složeny z pěti profesionálních soudců. U finančních soudů mohou být věci přiděleny samosoudci.

Další specializované soudy

Spolkový ústavní soud

Spolkový ústavní soud vykonává kontrolu nad dodržováním ústavy (*Grundgesetz*) na spolkové úrovni. Jeho rozhodnutí vycházejí pouze z ústavy. Zdaleka největší počet řízení u Spolkového ústavního soudu se zabývá ústavními stížnostmi. Ty podávají občané, kteří uplatňují porušení svých základních práv v souvislosti s rozhodnutím soudu, opatřením správního orgánu či ze zákona. Obecně je ústavní stížnost přípustná pouze v případě, kdy byla věc bez úspěchu projednána všemi ostatními příslušnými soudy, tj. proti rozhodnutím poslední instance. Je ve výjimečných případech může být ústavní stížnost podána přímo proti zákonu.

Existuje několik dalších druhů řízení. Patří k nim zejména abstraktní a konkrétní přezkum ústavnosti zákonů a postupy ověřování, zda spolkové ústavní orgány nepřekračují hranice svých kompetencí. Některá rozhodnutí Spolkového ústavního soudu mohou být právně závazná. Soud sestává ze dvou senátů, které jsou složeny každý z osmi soudců. Soud rozhoduje v neveřejném řízení ve složení tří soudců, nebo v senátu, většinou bez ústního jednání.

Zemské ústavní soudy (*Landesverfassungsgerichte*) / **nejvyšší soudy spolkových zemí** (*Staatsgerichtshöfe*)

Zemské ústavní soudy neboli nejvyšší soudy spolkových zemí jsou ústavními soudy jednotlivých spolkových zemí. Rozhodují především o ústavních sporech podle zemského práva (*Landesrecht*), které rovněž řídí jejich zřízení, správu a kompetence.

Související odkazy

[Spolkový pracovní soud](#)

[Spolkový správní soud](#)

[Spolkový sociální soud](#)

[Spolkový finanční dvůr](#)

[Spolkový ústavní soud](#)

Poslední aktualizace: 14/05/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.